

Od korejské války po konflikty v bývalé Jugoslávii

Otázka osamostatnění letectva jako nezávislé složky amerických ozbrojených sil byla kvůli probíhající druhé světové válce odložena. Dosud existovaly určité pochyby, zda má být letectvo samostatné a nepodřízené ostatním složkám ozbrojených sil. Jeho nasazení během války ovšem jasně prokázalo, že by tomu tak být mohlo – a že by to tak být mělo. V průběhu roku 1946 a až do začátku roku 1947 usilovali generálové Henry „Hap“ Arnold a Carl „Tooe“ Spaatz o vytvoření organizační infrastruktury, která by letectvu zajistila jeho nezávislost na armádě a námořnictvu. A tak dne 18. září 1947 vzniklo samostatné Letectvo Spojených států amerických – USAF.

Armádní letectvo USA mělo na starosti shození atomových bomb na Hirošimu a Nagasaki v roce 1945. Tyto události se ukázaly být naprosto klíčovými pro americkou strategii během studené války, což dobře ilustruje fakt, že americké letectvo postupně zařadilo do služby strategické bombardéry schopné nést atomové zbraně, jakými byly například B-36 Peacemaker, B-47 Stratojet, B-52 Stratofortress a B-58 Hustler. Ačkoliv strategie odstrašování pravděpodobně zabránila

jaderné válce mezi USA a Sovětským svazem, americké letectvo se ukázalo být špatně vybavené pro konvenční války omezeného rozsahu, jakými byly konflikty v Koreji (1950–1953) a ve Vietnamu (1961–1975).

Růst počtu mezikontinentálních balistických střel v arzenálu letectva během 60. let, deescalace studené války a problémy během války ve Vietnamu zavedly velitelům USAF důvod k opětovnému soustředění se na vedení klasické vzdušné války. Směřování vývoje letadel a jejich výzbroje určovaly nové technologie nasazené ve Vietnamu, jako byla přesně naváděná munice, nebo pozorované nedostatky ve výcviku pilotů, jež byly impulzem k zajištění realističtějšího bojového výcviku. Na scénu přichází letouny určené ke vzdušným soubojům, jako F-15 Eagle a F-16 Fighting Falcon, dále letouny s technologií stealth určené k ničení systémů protiletecké obrany a stroje pro vedení efektivní přímé letecké podpory, jako je například A-10 Thunderbolt II. Bojové nasazení během války v Zálivu (1990–1991) a během konfliktů v bývalé Jugoslávii (1993–1995, 1999) plně demonstrovalo, jakou silou letectvo díky těmto pokrokům disponuje.

VLEVO:

Let nejrychlejšího letadla pilotovaného člověkem

Major Brian Shul v kokpitu SR-71 Blackbird. Shul během vietnamské války létal na strojích AT-28 Trojan v protipovstaleckých misích. V roce 1973 byl sestřelen a při pádu letadla ošklivě popálen. Navzdory očekáváním se později naplno vrátil k létání jako pilot letounů SR-71.

VLEVO:

Letectvo USA je ustanoveno

Zákon o národní bezpečnosti z roku 1947 poskytl právní rámec pro samostatné nezávislé letectvo. Stuart Symington (úplně vlevo) složil přísahu do rukou předsedy Nejvyššího soudu USA Freda Vinsona, a 18. září 1947 se tak stal prvním tajemníkem letectva. Generál Carl „Tooney“ Spaatz složil přísahu jako první náčelník štábu letectva ke dni 26. září 1947.

VPRAVO:

F-80, Korea

Stíhačka F-80C

z 16. přepadové stíhací peruti 51. přepadového stíhacího křídla na letecké základně v Suwonu v Koreji v červnu 1951. Letoun F-80 Shooting Star byl zvolen coby proudová stíhačka USAF určená pro bojové operace.

NAHOŘE:
Berlínský letecký most, Německo
 Stroje C-47 a C-54 amerického letectva vykládají zásoby na letišti Tempelhof v Berlíně v roce 1948. Sovětský představitel zahájil 24. června 1948 blokádu Západního Berlína v reakci na zavedení německé marky jako nové měny Západního Německa. Západní spojenci obratem zahájili operaci Vittles s cílem poskytnout zásoby a potraviny obyvatelům Západního Berlína.

VPRAVO:
Nakládka uhlí pro obyvatele Západního Berlína, Německo
 Nakládání pytlů s uhlím do letounu C-54 Letectva USA na letišti RAF ve Faßbergu v Německu během existence berlínského leteckého mostu. Francouzská, britská a americká transportní letadla přepravovala 4 540 až 7 260 tun potravin a zásob denně po dobu více než jednoho roku. Letecký most byl ukončen 30. září 1949.

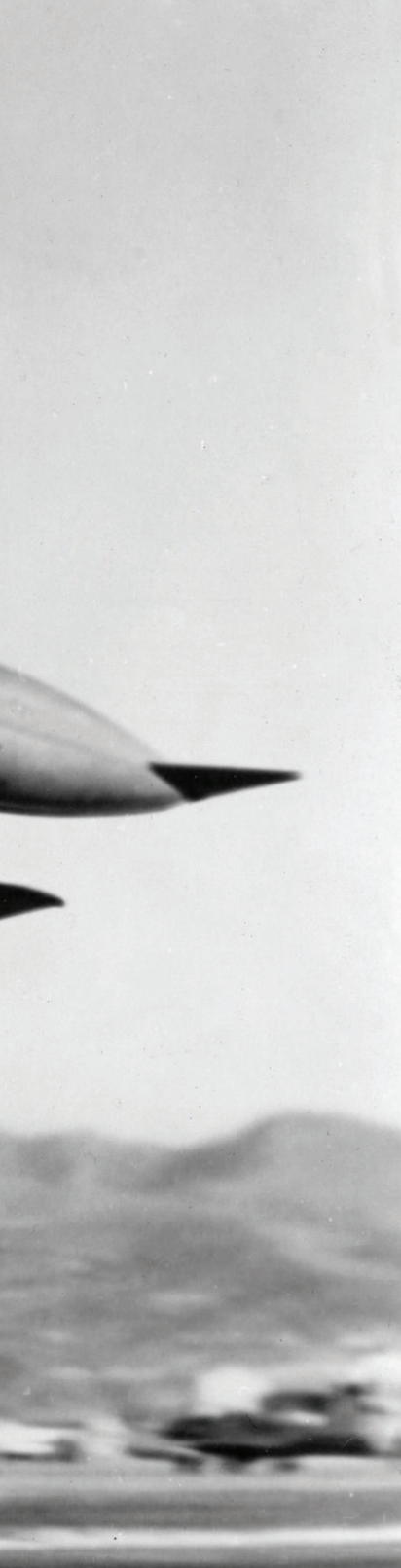

VLEVO:

Německé děti pozorují přistávající C-54, Německo

Děti nadšeně pozorují stroj C-54 chystající se dosednout na ranvej letiště Tempelhof v Západním Berlíně v roce 1948. Během nejrušnější fáze operace Vittles přistávala transportní letadla v Západním Berlíně každých 30 sekund. Pilot USAF poručík Gail Halvorsen přišel s novinkou – začal z letadla shazovat sladkosti připevněné na malých padáčkách. Trend se brzy ujal také u dalších spojeneckých pilotů.

VLEVO:

Thunderjet během bojů v Koreji

Letoun Republic F-84E Thunderjet (sériové číslo 49-2424) patřící 310. stíhací bombardovací peruti 58. stíhacího bombardovacího křídla vzlétá ověšený bombami k misi nad Koreou (prosinec 1950). Tento konkrétní letoun byl 29. srpna 1952 sestřelen protiletadlovou palbou. Po počátečních problémech s motory (krátce po svém zavedení do služby v druhé půli 40. let) a pevností konstrukce se Thunderjet později stal hlavním bitevním letounem USAF v Koreji.

NAHOŘE:

Letouny F-86 ve formaci nad Koreou

Formace F-86 Sabre 51. přepadového stíhacího křídla 5. letecké armády USA v listopadu 1952. Šípový tvar křídel konečně umožnil dohnat náskok, který nad letouny sil OSN získaly sovětské stíhačky MiG-15 v úvodních měsících války. F-86 jsou považovány za jedny z nejlepších a nejdůležitějších stíhaček, jež do korejské války zasáhly. V porovnání s ostatními stíhačkami této éry si vůbec nevedly špatně.

MCCONNELL

Pilot
Capt. J. McConnell

GANDY
DOOR LOOSEN

HARD GRIP
NO STY

BEAUTELOUS
BUTCH II

GUN ACCESS
GUN CHARGER
AMMUNITION LOADING HOOK
CABIN PRESSURE CHECK INSIDE

VLEVO:

Americké stíhací eso, Korea

Kapitán Joseph McConnell Jr. hovoří ze svého kokpitu s velitelem pozemní posádky. McConnell se stal 27. esem korejského konfliktu. Sloužil jako pilot F-86 Sabre v 51. přepadovém stíhacím křídle, jež operovalo z letecké základny v Suwonu v Jižní Koreji. Jako letecká esa se označují ti piloti, jimž se podařilo získat ve vzdušných soubojích pět a více potvrzených sestřelů nepřátelských letadel.

VPRAVO:

Invadery shazují svůj náklad, Korea

Lehké bombardéry USAF typu Douglas B-26 Invader (jako B-26 byly označovány pouze mezi lety 1948 a 1965, jinak jsou známé jako A-26) shazují na určené cíle bomby. Zvyšující se síla severokorejské protivzdušné obrany a narůstající počty sovětských stíhaček MiG-15 na nebi zapříčinily, že se většina bombardovacích operací začala provádět v noci.

